

1) Η ΜΑΡΙΝΑ ΤΩΝ ΒΡΑΧΩΝ - ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Έχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη
Κι ένα φόρεμα κόκκινο σαν το αίμα
Βαθιά μες στο χρυσάφι του καλοκαιριού
Και τ' άρωμα των γυακίνθων- Μα πού γύριζες

2) ΗΛΙΚΙΑ ΤΗΣ ΓΛΑΥΚΗΣ ΘΥΜΗΣΗΣ- ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Ελαιώνες κι αμπέλια μακριά ως τη θάλασσα
Κόκκινες ψαρόβαρκες πιο μακριά ως τη θύμηση
Έλυτρα χρυσά του Αυγούστου στον μεσημεριάτικο ύπνο
Με φύκια ή όστρακα.

3) Ήλιος ο πρώτος - Οδυσσέας Ελύτης

"έτσι συχνά όταν μιλώ για τον ήλιο
μπερδεύεται στη γλώσσα μου ένα
μεγάλο τριαντάφυλλο κατακόκινο.
αλλά δεν μου είναι βολετό να σωπάσω"

4) XIV- Οδυσσέας Ελύτης

Το απομεσήμερο για μια στιγμή καθίσαμε
Και κοιταχτήκαμε βαθιά μέσα στα μάτια.
Μια πεταλούδα πέταξε απ' τα στήθια μας
Ήτανε πιο λευκή
απ' το μικρό λευκό κλαδί της άκρης των ονείρων μας

5) Το τρελοβάπορο - Οδυσσέας Ελύτης

Βαπόρι στολισμένο βγαίνει στα βουνά
κι αρχίζει τις μανούβρες «βίρα-μáйна»

Την άγκυρα φουντάρει στις κουκουναριές
φορτώνει φρέσκο αέρα κι απ' τις δυο μεριές

Είναι από μαύρη πέτρα κι είναι απ' όνειρο
κι έχει λοστρόμο αθώο ναύτη πονηρό

Από τα βάθη φτάνει τους παλιούς καιρούς
βάσανα ξεφορτώνει κι αναστεναγμούς

Έλα Χριστέ και Κύριε λέω κι απορώ
τέτοιο τρελό βαπόρι τρελοβάπορο

Χρόνους μας ταξιδεύει δε βουλιάξαμε
χίλιους καπεταναίους τούς αλλάξαμε

Κατακλυσμούς ποτέ δε λογαριάσαμε
μήκαμε μέσ' στα όλα και περάσαμε

Κι έχουμε στο κατάρτι μας βιγλάτορα
παντοτινό τον Ήλιο τον Ηλιάτορα!

6) Γ. Σεφέρης, Μποτίλια στο πέλαγο

Τρεις βράχοι λίγα καμένα πεύκα κι ένα ρημοκλήσι
και παραπάνω
το ίδιο τοπίο αντιγραμμένο ξαναρχίζει·
τρεις βράχοι σε σχήμα πύλης, σκουριασμένοι
λίγα καμένα πεύκα, μαύρα και κίτρινα
κι ένα τετράγωνο σπιτάκι θαμμένο στον ασβέστη·
και παραπάνω ακόμη πολλές φορές
το ίδιο τοπίο ξαναρχίζει κλιμακωτά
ώς τον ορίζοντα ως τον ουρανό που βασιλεύει.

Εδώ αράξαμε το καράβι να ματίσουμε τα σπασμένα κουπιά,
να πιούμε νερό και να κοιμηθούμε.
Η θάλασσα που μας πίκρανε είναι βαθιά κι ανεξερεύνητη
και ξεδιπλώνει μίαν απέραντη γαλήνη.
Εδώ μέσα στα βότσαλα βρήκαμε ένα νόμισμα
και το παίξαμε στα ζάρια.
Το κέρδισε ο μικρότερος και χάθηκε.¹

Ξαναμπαρκάραμε με τα σπασμένα μας κουπιά.

7) Οἱ μικροὶ γαλαξίες Νικηφόρος Βρεττάκος

Πᾶνε κι ἔρχονται οἱ ἄνθρωποι πάνω στὴ γῆ.
Σταματᾶνε γιὰ λίγο, στέκονται ὁ ἓνας
ἀντίκρυ τὸν ἄλλο, μιλοῦν μεταξύ τους.
Ἔπειτα φεύγουν, διασταυρώνονται, μοιάζουν
σὰν πέτρες ποὺ βλέπονται.
Ὅμως, ἐσύ,
δὲ λόξεψες, βάδισες ἴσα, προχώρησες
μὲς ἀπὸ μένα, κάτω ἀπ' τὰ τόξα μου,
ὅπως κι ἐγώ: προχώρησα ἴσα, μὲς ἀπὸ σένα,
κάτω ἀπ' τὰ τόξα σου. Σταθήκαμε ὁ ἓνας μας
μέσα στὸν ἄλλο, σὰ νάχαμε φτάσει.
Βλέποντας πάνω μας δυὸ κόσμους σὲ πλήρη
λάμψη καὶ κίνηση, σαστίσαμε ἀκίνητοι
κάτω ἀπ' τὴ θέα τους -
Ἦσουν νερό,
κατάκλυσες μέσα μου ὅλες τὶς στέρνες.
Ἦσουν αὖ φῶς, διαμοιράστηκες.

Ὅλες
οἱ φλέβες μου ἔγιναν ἄξαφνα ἓνα
δίχτυ ποὺ λάμπει: στὰ πόδια, στὰ χέρια,
στὸ στῆθος, στὸ μέτωπο.
Τ' ἄστρα τὸ βλέπουνε, ὅτι:
δυὸ δισεκατομμύρια μικροὶ γαλαξίες καὶ πλέον
κατοικοῦν με τὴ γῆ.

8) Νίκος Καββαδίας. ΟΙ ΓΑΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΤΗΓΩΝ

Οι ναυτικοί στα φορτηγά πάντα μια γάτα τρέφουν,
που τη λατρεύουνε, χωρίς να ξέρουν το γιατί,
κι αυτή, σαν απ' τη βάρδια τους σχολάνε κουρασμένοι,
περήφανη στα πόδια τους θα τρέξει να τριφτεί.

Τα βράδια, όταν η θάλασσα χτυπάει τις λαμαρίνες,
και πολεμάει με δύναμη να σπάσει τα καρφιά,
μέσα στην πλώρης τη βαριά σιγή, που βασανίζει,
είναι γι' αυτούς σα μια γλυκιά γυναικεία συντροφιά.

Είναι περήφανη κι οκνή, καθώς όλες οι γάτες,
κι είναι τα γκρίζα μάτια της γιομάτα ηλεκτρισμό
κι όπως χαϊδεύουν απαλά τη ράχη της, νομίζεις
πως αναλύεται σ' ένα αργό και ηδονικό σπασμό.

Στο ρεμβασμό και στο θυμό με τη γυναίκα μοιάζει
κι οι ναύτες περισσότερο την αγαπούν γι' αυτό
κι όταν αργά και ράθυμα στα μάτια τους κοιτάζει,
θαρρείς έναν παράξενο πως φέρνει πυρετό.

Της έχουν πάντα στο λαιμό μια μπακιρένια γύρα,
για του σιδέρου την κακήν αρρώστια φυλαχτό,
χωρίς όμως, αλίμονο, ποτέ να κατορθώνουν
να την φυλάξουν απ' το μαύρο θάνατο μ' αυτό.

Γιατί είναι τ' άγρια μάτια της υγρά κι ηλεκτρισμένα
κι έτσι άθελα το σίδερο το μαύρο τα τραβά,

κι ουρλιάζοντας τρελαίνεται σ' ένα σημείο κοιτώντας
φέρνοντας δάκρυα σκοτεινά στους ναύτες και βουβά.

Λίγο πριν απ' το θάνατον από τους ναύτες ένας,
- αυτός οπού 'δε πράματα στη ζήση του φριχτά -
χαϊδεύοντάς την, μια στιγμή στα μάτια την κοιτάζει
κι ύστερα μες στη θάλασσα την άγρια την πετά.

Και τότε οι ναύτες, που πολύ σπάνια λυγά η καρδιά τους,
πάνε στην πλώρη να κρυφτούν με την καρδιά σφιχτή,
γεμάτη μια παράξενη πικρία που όλο δαγκώνει,
σαν όταν χάνουμε θερμή γυναίκα αγαπητή.

9)ΕΝΑ ΜΑΧΑΙΡΙ Νίκος Καββαδίας.

Απάνω μου έχω πάντοτε στη ζώνη μου σφιγμένο
ένα μικρό αφρικανικών ατσάλινο μαχαίρι
- όπως αυτά που συνηθούν και παίζουν οι Αραπάδες -
που από ένα γέρον έμπορο τ' αγόρασα στ' Αλγέρι.

Θυμάμαι, ως τώρα να 'τανε, το γέρο παλαιοπώλη,
όπου έμοιαζε με μιανπαλιάνελαιογραφίαν του Γκόγια,
ορθόν πλάι σε μακριά σπαθιά και σε στολές σχισμένες,
να λέει με μια βραχνή φωνή τα παρακάτου λόγια:

"Ετούτο το μαχαίρι, εδώ, που θέλεις ν' αγοράσεις
με ιστορίες αλλόκοτες ο θρύλος το 'χει ζώσει,
κι όλοι το ξέρουν, πως αυτοί που κάποια φορά το 'χαν,
καθένας κάποιον άνθρωπο δικό του έχει σκοτώσει.

Ο Δον Μπαζίλιο σκότωσε μ' αυτό τη Δόνα Τζούλια,
την όμορφη γυναίκα του, γιατί τον απατούσε.
Ο Κόντε Αντόνιο, μια βραδιά, το δύστυχο αδερφό του
με το μαχαίρι τούτο εδώ κρυφά δολοφονούσε.

Ένας Αράπης τη μικρή ερωμένη του από ζήλεια
και κάποιος ναύτης Ιταλός ένα Γραικό λοστρόμο.
Χέρι σε χέρι ξέπεσε και στα δικά μου χέρια.
Πολλά έχουν δει τα μάτια μου, μ' αυτό μου φέρνει τρόμο.

Σκύψε και δεξ το, μι' άγκυρα κι ένα οικόσημο έχει,
είν' αλαφρή, για πιάσε το, δεν πάει ούτε ένα κουάρτο,

μα εγώ θα σε συμβούλευα κάτι άλλο ν' αγοράσεις."
- Πόσο έχει; - Μόνο φράγκα εφτά. Αφού το θέλεις, πάρ' το.

10)Εγώ χτυπώ την πόρτα σας - ΝαζίμΧικμέτ, μετάφραση: Γιάννης Ρίτσος)

Εγώ χτύπησα την πόρτα σας
δεν μπορείτε να με δείτε

δε φαίνονται τα νεκρά παιδιά
Πάνε δέκα χρόνια που πέθανα στη Χιροσίμα
Είμαι ένα κοριτσάκι επτά χρονών
δε μεγαλώνουν τα νεκρά παιδιά
Εγώ χτύπησα την πόρτα σας
Βάλτε παρακαλώ την υπογραφή σας για να μη σκοτώνονται πια
τα παιδιά και να τρώνε ζαχαρωτά και καραμέλες
Εγώ είμαι, εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας
Εδώ ή αλλού, χτυπάω όλες τις πόρτες
Ω, μην τρομάζετε καθόλου πούμαι αθώρητη
Κανέννας μια μικρή νεκρή δε μπορεί νάιδει.
Εδώ και δέκα χρόνια εδώ καθόμουν
Στη Χιροσίμα ο θάνατος με βρήκε Κ' είμαι παιδί,
τα εφτά δεν τα καλόκλεισα,
Μα τα νεκρά παιδιά δε μεγαλώνουν.
Πήραν πρώτα φωτιά οι μακριές πλεξούδες μου
Μου καήκανε τα χέρια και τα μάτια
Όλη – όλη μια φουχτίτσα στάχτη απόμεινα
Την πήρε ο άνεμος κι αυτή σ' ένα ουρανό συννεφιασμένο.
Ω, μη θαρρείτε πως ζητάω για μένα τίποτα,

Κανείς εμένα δε μπορεί να με γλυκάνει
Τι το παιδί που σαν εφημερίδα κάηκε
Δε μπορεί πια τις καραμέλες σας να φάει
Εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας, ακούστε με,
Φιλέψτε με μονάχα την υπογραφή σας
Έτσι που τα παιδάκια πια να μη σκοτώνονται
Και να μπορούν να τρώνε καραμέλες.

11)Γιάννης Ρίτσος, ΑΥΤΑ ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ

Αυτά τα δέντρα δε βολεύονται
με λιγότερο ουρανό
αυτές οι πέτρες δε βολεύονται
κάτου απ' τα ξένα βήματα
αυτά τα πρόσωπα δε βολεύονται
παρά μόνο στον ήλιο
αυτές οι καρδιές δε βολεύονται
παρά μόνο στο δίκιο.
Ετούτο το τοπίο είναι σκληρό σαν τη σιωπή
σφίγγει στον κόρφο του
τα πυρωμένα του λιθάρια
σφίγγει στο φως τις ορφανές ελιές του
και τ' αμπέλια του.
Δεν υπάρχει νερό. Μονάχα φως.
Ο δρόμος χάνεται στο φως
κι ο ίσκιος της μάντρας είναι σίδερο.

12)Πρωινό άστρο Γιάννης Ρίτσος

Κοριτσάκι μου, θέλω να σου φέρω
τα φαναράκια των κρίνων
να σου φέγγουν τον ύπνο σου.
Θέλω να σου φέρω
ένα περιβολάκι
ζωγραφισμένο με λουλουδόσκονη
πάνω στο φτερό μιας πεταλούδας
για να σεργιανάει το γαλανό όνειρό σου.
Θέλω να σου φέρω
ένα σταυρουλάκι αυγινό φως
δυο αχτίνες σταυρωτές απ' τους στίχους μου
να σου ξορκίζουν το κακό
να σου φωτάνε
μη μου σκοντάψεις, κοριτσάκι,
έτσι γυμνόποδο και τρυφερό
στ' αγκάθι κ' ενός ίσκιου.
Κοιμήσου.
Να μεγαλώσεις γρήγορα.
Έχεις να κάνεις πολύ δρόμο, κοριτσάκι,
κ' έχεις δυο πεδιλάκια μόνο από ουρανό.
Κοιμήσου.

Το πρόσωπο της μητερούλας φέγγει
πάνω απ' τους ρόδινους λοφίσκους του ύπνου σου
εαρινό φεγγάρι

ανάμεσα από τα στάχυα της έγνοιας της
και τα τριαντάφυλλα των τραγουδιών μου.
Κοιμήσου, κοριτσάκι.
Είναι μακρύς ο δρόμος.
Πρέπει να μεγαλώσεις.
Είναι μακρύς
 μακρύς
 μακρύς ο δρόμος.

13) Κ. Καβάφης Τα κεριά

Του μέλλοντος οι μέρες στέκοντ' εμπροστά μας
σα μια σειρά κεράκια αναμένα —
χρυσά, ζεστά, και ζωηρά κεράκια. Η περασμένες μέρες πίσω
μένουν,
μια θλιβερή γραμμή κεριών σβυσμένων·
τα πιο κοντά βγάζουν καπνόν ακόμη,
κρύα κεριά, λυωμένα, και κυρτά.
Δεν θέλω να τα βλέπω· με λυπεί η μορφή των,
και με λυπεί το πρώτο φως των να θυμούμαι.
Εμπρός κυττάζω τ' αναμένα μου κεριά.

Δεν θέλω να γυρίσω να μη διω και φρίξω
τι γρήγορα που η σκοτεινή γραμμή μακραίνει,
τι γρήγορα που τα σβυστά κεριά πληθαίνουν.

14)Ιθάκη Κ. Καβάφης

Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνας και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μεν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνας και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωϊά να είναι
που με τι ευχαρίστησι, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοειδωμένους,
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλέςπραγμάτειες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κ' έβενους,

και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά,
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.

Πάντα στον νου σου νάχεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί ειν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στο δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ'έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.
Χωρίς αυτήν δεν θάβγαινες στον δρόμο.
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.

Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δε σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

15)Θέλω νὰ χτίσω ἓνα σπιτάκι Κωστής Παλαμάς

Θέλω νὰ χτίσω ἓνα σπιτάκι
στὴ μοναξιὰ καὶ στὴ σιωπῇ.
Ξέρω μιὰ πράσινη ραχούλα...
Δὲ θὰ τὸ χτίσω ἐκεῖ.

Ξέρω στὴ χώρα τὴ μεγάλη
τὸν πλούσιο δρόμο τὸν πλατύ,
μὲ τὰ παλάτια καὶ τοὺς κήπους...
Δὲ θὰ τὸ χτίσω ἐκεῖ.

Ξέρω τὸ πρόσχαρο ἀκρογιάλι,
ὅλο τὸ κύμα τὸ φιλεῖ,
κρινόσπαρτη εἶναι ἡ ἀμμουδιά του...
Δὲ θὰ τὸ χτίσω ἐκεῖ.

Ἀτέλειωτη τραβᾷ μιὰ στράτα,
σκίζει μιὰ χέρσα ἀπλοχωριά,
σκληρὰ τὴ δέρνει τὸ ἀγριοκαίρι
κι ὁ λίβας τὴ χτυπᾷ.

Μιὰ στράτα χλιοπατημένη,
τὸν καβαλλάρη νηστικό,
τὸν πεζοδρόμο διψασμένο
θάφτει στὸν κουρνιαχτό.

Ἐκεῖ τὸ σπίτι μου θὰ χτίσω
μὲ μιὰ βρυσούλα στὴν αὐλή,
πάντα ἡ γωνιά του θὰ καπνίζει
κι ἡ θύρα του θᾶναι ἀνοιχτή.

16) Έρθης Δεν Έρθης Κωστής Παλαμάς

Έρθης δὲν ἔρθης, ἐγὼ θὰ σύρω

τάργα τὰ πόδια γοργὰ ὡς ἐκεῖ,

τὸ κουρασμένο κορμὶ νὰ γείρω

στὴν ἔρμη πέτρα τὴ μυστικὴ.

Καὶ θὰ προσμένω καὶ θὰ πεθαίνω

καὶ θάνασταίνομαι -μιλῶ, μένω-

μὲ τὴ μιλιὰ σου·

ἔρθης δὲν ἔρθης, θὰ σ' ἀγκαλιάζω

καὶ μὲ τὴ σκέψη μου θὰ ταιριάζω

τὴ ζωγραφιά σου.

Νύχτα. Στὸ χῶμα θὰ πάω νὰ ψάξω

τὸ πάτημά σου νὰ βρῶ, θὰ δράξω

γῆ μέσ' στὴ φούχτα νὰ τὴ φιλήσω,

κι ἀπὸ κλωνάρια κι ἀπὸ χορτάρια

μέσα στὰ χέρια δροσιὰ θὰ κλείσω,

σὰν ἀπ' τὴ σάρκα κι ἀπ' τὴ δροσιὰ σου.

Πέρα τῆς χώρας ἀνάρια ἀνάρια,

παιζογελώντας με, τὰ λυχνάρια

θὰ μ' ἀχνοστέλνουν τὸ φάντασμά σου.

Μ' ὅλα τῆς νύχτας τὰ λυχνιτάρια

θὰ ψάξω νᾶβρω τὸ πέρασμά σου.

Καὶ μὲ τὸ σεισμά τάχνοῦ τοῦ τρόμου

ἦ μὲ τὸ κάρφωμα ἐκστατικό,
στὴ γνωρισμένη πλαγιά τοῦ δρόμου,
ἔρθῃς δὲν ἔρθῃς, θὰ καρτερῶ.

Τρελὸ καρτέρι, καὶ ὀλόγυρά μου
ἡ κρυφὴ νύχτα καὶ ἡ σιγανή·
μόνο γιομάτη θὰ εἶν' ἡ καρδιά μου
ἀπὸ τὴν ψάλτρα σου τὴ φωνή.

Καὶ οἱ στρατολάτες ποὺ θὰ περνᾶνε,
καὶ ὅσα τριγύρω μου ριζωμένα,
κάτι ἀπὸ σένα θὰ μοῦ μηνᾶνε,
καὶ θὰ μοῦ παίρνουν κάτι ἀπὸ σένα.

Γιὰ σὲ ξανᾶβρα καὶ ξαναπῆρα
τῶν εἴκοσί μου χρονῶν τὴ λύρα,
κ' ἔρριξ' ἀπάνου
στοὺς λυγισμένους μου ὦμους τοῦ πλάνου
πάθους ἀπότομα τὴν πορφύρα.

Τῆς ὁρμῆς εἴμ' ἐγὼ τὸ παιδί,
τανᾶσασμα εἶσαι τῶν ἄγριων κρίνων,
τὸ λάτρεμα εἶσαι, τὸ φυλαχτὸ
τῶν ἐρωτόπαθων πελεγρίνων.

Στερνὴ κατάρρα, μοῖρα κακὴ
τούτ' ἡ λαχτάρρα, κοντά, μακριά σου,
ἡ σπλαχνισμένου ἀγγέλου εὐκὴ
νὰ ξεψυχήσω μὲ τ' ὄνομά σου;

Ἔρθῃς, δὲν ἔρθῃς, ἐγὼ θὰ σύρω
τάργὰ τὰ πόδια γοργὰ ὡς ἐκεῖ,⁴⁸
στὴν ἔρμη ἀπάνου πέτρα θὰ γείρω,
Ἴσκιε, στὰ πόδια σου τὸ κορμί...

17)Δήμητρα Χριστοδούλου Για ένα παιδί που κοιμάται

Νύχτα. Η κίνηση αραιή στη λεωφόρο.
Μες στο κλειστό, το φωτισμένο εργοστάσιο,
Οι μηχανές, αποσταμένες* μα άγρυπνες,
Επιβλέπουν σαν άκακοι γίγαντες
Τον ύπνο του μικρού. Στριμωγμένος
Κοντά στη σκάρα του ατμού,*
Με του αδερφού του το παλτό σκεπασμένος
Ξεκουράζεται.
Όλη τη μέρα δουλεύει στα φανάρια*
Σκουπίζει τζάμια βιαστικά με το κόκκινο.
Εισπράττει κέρματα ή την εύλογη* αγανάκτηση. Περιμένει το
επόμενο φανάρι.
Τίμια κερδίζει έτσι το ψωμί
Και το μερίδιο του νυχτοφύλακα,
Που τον αφήνει να κοιμάται εκεί μέσα.
Τα χιονισμένα βουνά της πατρίδας του,
Τα χέρια της μάνας του που τύλιγαν γύρω του
Γυναίκειο μαντίλι για το κρύο,

Το δάσκαλο που πληρωνόταν με γάλα
Μόλις θυμάται.
Θυμάται κάτι ελληνικά από το στόμα του,
Που τώρα εδώ ακούγονται αλλιώτικα.
Όχι σαν βότσαλα γυαλιστερά μεγάλης θάλασσας,
Όχι σαν ποδοβολητό του αλόγου
Ενός ανίκητου στρατηλάτη,*
Αλλά να, σαν τα κέρματα στην τσέπη,
Σαν το φτύσιμο στο βλέμμα του πελάτη.
Καμιά φορά πιο εγκάρδια
Σαν τούτο δω το βουητό της σκάρας,
Που όλο ανεβάζει το θερμό ατμό.

18) Μαχμούντ Νταρουίς, Να σκέφτεσαι τους άλλους

Καθώς ετοιμάζεις το πρωινό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς να ταΐζεις τα περιστέρια.

Όταν πολέμους ξεκινάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους λαχταρούν την ειρήνη.

Όταν πληρώνεις το νερό, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που μόνο τα σύννεφα έχουν να τους θηλάσουν.

Όταν γυρνάς στο σπιτικό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους ζουν σε αντίσκηνα.

Όταν τ' αστέρια μετράς πριν κοιμηθείς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που δεν έχουνε πού να πλαγιάσουν.

Όταν ελεύθερα μιλάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που δεν τους αφήνουν να μιλήσουν.

Και καθώς σκέφτεσαι εκείνους, τους άλλους,

Στον εαυτό σου γύρισε και πες:

«Αχ και να ήμουν ένα κερί στο σκοτάδι».

19) Αγαπάω (Νίκος Καββαδίας)

Αγαπάω τ' ό,τι θλιμμένο στον κόσμο,

Τα θολά τα ματάκια, τους άρρωστους ανθρώπους,

Τα ξερά, γυμνά δέντρα και τα έρημα πάρκα,

Τις νεκρές πολιτείες, τους τρισκότεινους τόπους.

Τους σκυφτούς οδοιπόρους που μ' ένα δισάκι

Για μια πολιτεία μακρινή ξεκινάνε.

Τους τυφλούς μουσικούς των πολύβουων δρόμων,

Τους φτωχούς, τους αλήτες, αυτούς που πεινάνε

Τα χλωμά τα κορίτσια που πάντα προσμένουν

Τον ιππότη που είδαν μια βραδιά στο όνειρό τους

Να φανεί απ τα βάθη του απέραντου δρόμου

Τους κοιμώμενους κύκνους πάνω στ' ασπροφτερό τους

Τα καράβια που φεύγουν για καινούρια ταξίδια

Και δεν ξέρουν καλά αν θα γυρίσουν ποτέ πίσω

Αγαπάω, και θα θελα μαζί τους να πάω,

Κι ούτε πια να γυρίσω

Αγαπάω τις κλαμένες, ωραίες γυναίκες

Που κοιτάνε μακριά, που κοιτάνε θλιμμένα.

Αγαπώ σε τούτον τον κόσμο ό,τι κλαίει

Γιατί μοιάζει με μένα.

20)ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΜΑΣ ΡΟΥΧΟ του Μενέλαου
Λουντέμη

—Το πιο πολύτιμο ρούχο μας.
Το πιο επίσημο ρούχο μας.
Το πιο εμφανίσιμο ρούχο μας.
Η χλαμύδα μας.
Το φράκο μας.
Το νυχτικό μας.

Το μόνο σωστό μας.
Το μόνο πιστό μας.
Το μόνο αιώνιο ρούχο μας
είναι το πετσί μας.

Και δεν ντρέπομαι αν είναι μαύρο,
άσπρο
ή μελαψό.

Ντρέπομαι για κείνους που το χωρίζουν
σε μαύρο,
άσπρο
και μελαψό.

21)Αγαπημένη μου (Τάσος Λειβαδίτης) απόσπασμα

Δος μου τα χέρια σου να κρατήσω τη ζωή μου.
Σ' έβρισκα, αγαπημένη,
στο χαμόγελο όλων των αυριανών ανθρώπων.
Γιατί πριν μπεις ακόμα στη ζωή μου
είχες πολύ ζήσει μέσα στα όνειρά μου αγαπημένη μου.

Ύστερα έρχόταν η βροχή.
Μα έγραφα σ' όλα μας τα χνωτισμένα τζάμια τ' όνομα σου
κι έτσι είχε ξαστεριά στη κάμαρά μας.
Κράταγα τα χέρια σου
κι έτσι είχε πάντοτε η ζωή ουρανό κι εμπιστοσύνη.
Τα μαλλιά σου είναι μαύρα όπως μια νύχτα,
στο στόμα σου ανασαίνει ολάκερη η άνοιξη...

Όλα μπορούσαν να γίνουνε στον κόσμο αγάπη μου,
τότε που μου χαμογελούσες.

Στην πιο μικρή στιγμή μαζί σου,
έζησα όλη τη ζωή.

Ηξερες να δίνεσαι, αγάπη μου.

Δινόσουν ολάκερη
και δεν κράταγες για τον εαυτό σου
παρά μόνο την έγνοια αν έχεις ολάκερη δοθεί.

Θα ξαναβρεθούμε μια μέρα.
Και τότε όλα τα βράδια κι όλα τα τραγούδια
θάναι δικά μας.

Θά 'θελα να φωνάξω τ' όνομά σου,
αγάπη μου, μ' όλη μου τη δύναμη.
Να το φωνάξω τόσο δυνατά
που να μην ξανακοιμηθεί κανένα όνειρο στον κόσμο
καμιά ελπίδα πια να μην πεθάνει.

Ναι, αγαπημένη μου, πολύ πριν να σε συναντήσω
εγώ σε περίμενα. Πάντοτε σε περίμενα...

Κι όταν βρεθήκαμε για πρώτη φορά-θυμάσαι;-
μου άπλωσες τα χέρια σου τόσο τρυφερά

σα να με γνώριζες από χρόνια. Μα και βέβαια
με γνώριζες. Γιατί πριν μπεις ακόμα στη ζωή μου
είχες πολύ ζήσει μέσα στα όνειρά μου,
αγαπημένη μου...

22) Η Ξανθούλα (Διονύσιος Σολωμός)

Την είδα την Ξανθούλα, την είδα ψες αργά, που εμπήκε στη
βαρκούλα να πάει στην ξενιτιά.

Εφούσκωνε τ' αέρι λευκότατα πανιά, ωσάν το περιστέρι που
απλώνει τα φτερά.

Εστέκονταν οι φίλοι¹⁰ με λύπη, με χαρά, κι αυτή με το μαντίλι
τους αποχαιρετά.

Και το χαιρετισμό της εστάθηκα να ιδώ, ώς που η πολλή
μακρότης μου το 'κρυψε και αυτό.

Σ' ολίγο, σ' ολιγάκι δεν ήξερα να πω αν έβλεπα πανάκι ή του
πελάγου αφρό·

και αφού πανί, μαντίλι εχάθη στο νερό, εδάκρυσαν οι φίλοι,
εδάκρυσα κι εγώ.

Δεν κλαίγω τη βαρκούλα, δεν κλαίγω τα πανιά, μόν' κλαίγω
την Ξανθούλα, που πάει στην ξενιτιά.

Δεν κλαίγω τη βαρκούλα με τα λευκά πανιά, μόν' κλαίγω
την Ξανθούλα με τα ξανθά μαλλιά. *

23)Νίκος Γκάτσος Ο εφιάλτης της Περσεφόνης

Εκεί που φύτρωνε φλισκούνι κι άγρια μέντα
κι έβγαζε η γη το πρώτο της κυκλάμινο
τώρα χωριάτες παζαρεύουν τα τσιμέντα
και τα πουλιά πέφτουν νεκρά στην υψικάμινο.
Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
στον κόσμο το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς.
Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
στον κόσμο το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς
Εκεί που σμίγανε τα χέρια τους οι μύστες
ευλαβικά πριν μπουν στο θυσιαστήριο
τώρα πετάνε αποτσιγάρα οι τουρίστες
και το καινούργιο πάν να δουν διυλιστήριο.
Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
στον κόσμο το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς.
Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης

στον κόσμο το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς
Εκεί που η θάλασσα γινόταν ευλογία
κι ήταν ευχή του κάμπου τα βελάσματα
τώρα καμιόνια κουβαλάν στα ναυπηγεία
άδεια κορμιά σιδερικά παιδιά κι ελάσματα.
Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
στον κόσμο το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς.
Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
στον κόσμο το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς

24)Γιάννης Ρίτσος – Το κυκλάμινο

Μικρό πουλί τριανταφυλλί δεμένο με κλωστίτσα
με τα σγουρά φτεράκια του στον ήλιο πεταρίζει

Κι αν το τηράξεις μια φορά θα σου χαμογελάσει
κι αν το τηράξεις δυο και τρεις θ' αρχίσεις το τραγούδι

25)ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ Πίνοντας ήλιο κορινθιακό

Πίνοντας ήλιο κορινθιακό
Διαβάζοντας τα μάρμαρα
Δρασκελίζοντας* αμπέλια θάλασσες
Σημαδεύοντας με το καμάκι
Ένα τάμα* ψάρι που γλιστρά
Βρήκα τα φύλλα που ο ψαλμός του ήλιου αποστηθίζει*

Τη ζωντανή στεριά που ο πόθος χαίρεται
Ν' ανοίγει.

Πίνω νερό κόβω καρπό
Χώνω το χέρι μου στις φυλλωσιές του ανέμου
Οι λεμονιές αρδεύουνε* τη γύρη της καλοκαιριάς
Τα πράσινα πουλιά σκίζουν τα όνειρά μου
Φεύγω με μια ματιά
Ματιά πλατιά όπου ο κόσμος ξαναγίνεται
Όμορφος από την αρχή στα μέτρα της καρδιάς.

26) ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΡΑΝΤΑΡΗΣ Ξυπνάμε και η θάλασσα ξυπνά μαζί μας

Ξυπνάμε και η θάλασσα ξυπνά μαζί μας

Με όραση καινούρια προχωρούμε

Η μέρα έχει μαιάνδρους*

Όπως η θάλασσα κύματα

Στην καρδιά μας αδειάσαμε (προσωρινά)

Την πόλη

Εμείναμε με την εικόνα τ' ουρανού

Ο ήλιος εμέτρησε τη γη μας

Η μέρα τούτη όπου ξυπνήσαμε

Με θάλασσα και κύματα

Με όραση και μνήμη καθαρή

Τόσο μεγάλωσε

Που ο ήλιος δεν μπόρεσε να τη μετρήσει

Που ο ήλιος δεν μπόρεσε να τη χωρέσει

27) NAZIM XIKMET Νανούρισμα στο γιο μου

Ο γιος μου κρυολόγησε. Καίει στον πυρετό, ύπνος δεν τον παίρνει. Τα μάτια του βγάζουνε φωτιές. Κι η μάνα του: «Να νανουρίσω το μωρό μου», λέει. «Τι να του τραγουδήσω; "Νάνι νάνι το παιδί μου" ή το "Ας κοιμηθεί να μεγαλώσει κι ύστερα πασάς να γένει";» Μα ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Η μάνα του γιου μου έτσι θα 'θελα να τον νανουρίσει:

Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...

Στον ύπνο σου έρχεται μια θάλασσα απέραντη. Βουνά τα κύματά της, φουσκώνουν αφρισμένα, λυσομανάνε...

Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...

Στον ύπνο σου έρχεται ένα καράβι, κι εσύ στη γέφυρα του καπετάνιου. Στα δεξιά σου, το κύμα που χτυπιέται, και στα ζερβά σου... Για δεξ το που σε πολεμάει...

Μα μη σε νοιάζει, γιε μου, μη φοβάσαι! Οι μηχανές δουλεύουνε σαν την καρδιά σου. Το σκαρί γερό και το τιμόνι στα χέρια σου...

Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...

Πελώρια αέρινη γέφυρα δένει τα περιγιάλια.

Στ' αστραφτερό δοκάρι της εσύ αγναντεύεις.

Κοίτα κάτω, μη ζαλιστείς. Κοίτα πάνω, το κεφάλι σου λες κι ακουμπάει στον ουρανό...

Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...

Τι πολλά βιβλία είν' αυτά; Όλα τα έχεις διαβάσει;

Ρυτίδες στο μέτωπό σου, τα μαλλιά σου κατάλευκα.

Τα μάτια σου είναι τα μόνα στη γη που έχουν καταλάβει.
Το πρόσωπό σου όμορφο σαν την αιωνιότητα.
Μην αμφιβάλλεις, μη φοβάσαι μη και δεν βρήκες ό,τι έψαχνες.
Διάβαζε πολεμώντας, διάβαζε αυτό που διαβάζεις
χωρίς να το ξεχωρίζεις από τη μάχη...

Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...
Άκου• φωνές ακούς. Κοίτα τι όμορφα χρώματα που βλέπεις...
Τα χέρια σου χαϊδεύουν το μάρμαρο, και να, του δίνουν το πιο
σταθερό,
το πιο ζωντανό σχήμα...

Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...
Άφοβος σαν θαλασσινός, μάστορας δημιουργός,
φιλόσοφος γνώστης και καλλιτέχνης τολμηρός• έτσι να γίνεις...
Κοιμήσου, σπλάχνο μου, κοιμήσου• νάνι...

28)ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Χρονικό

Ο πατέρας είπε
αγαπώ τον ξεραμένο καπνό
έγινε καπνεργάτης

η μητέρα γύρεψε παιδιά
ταίρι και σπιτικό
ξευγάρωσαν*

ο μεγάλος
έψαχνε από παιδί
τον κούρασαν οι μάχες

ο μικρός
δε ζήτησε τίποτα
έφυγε σε ξένο τόπο

το σπίτι μογογιατίζεται κάθε χρόνο
ο πατέρας βγήκε στη σύνταξη
η μητέρα χτίστηκε στις κάμαρες*
ο μικρός γίνηκε σιδερόδρομος μακρύς
κι ο μεγάλος σκέφτηκε να πει
αγαπώ τον ξεραμένο καπνό

άργησε προκόψανε* οι μηχανές

29) ΖΑΚ ΠΡΕΒΕΡ Βγαίνοντας από το σχολειό

Βγαίνοντας από το σχολειό μας
Συναντήσαμε
Ένα μεγάλο σιδηρόδρομο
Μας έφερε μια βόλτα
Γύρω τριγύρω από τη γη
Σ' ένα χρυσό βαγόνι
Και γύρω γύρω από τη γη μας
Συναντήσαμε
Τη θάλασσα να κάνει τον περίπατό της
Μαζί με τα κοχύλια της
Με τ' αρωματισμένα της νησιά
Με τα ωραία της ναυάγια
Και με τους καπνιστούς της σολομούς
Και συναντήσαμε
Πάνω απ' τη θάλασσα
Τ' αστέρια που μαζί με το φεγγάρι
Με ιστιοφόρο ταξιδεύανε
Για Ιαπωνία
Κι ακόμα συναντήσαμε τους τρεις σωματοφύλακες*
Που με τα χέρια γύριζαν
Τη μανιβέλα* ενός μικρού υποβρύχιου
Κι εκείνο βυθιζότανε
Ψάχνοντας αχινούς
Κι όταν γυρίσαμε στη γη μας
Συναντήσαμε
Πάνω σ' εκείνη τη γραμμή του σιδηροδρόμου
Ένα σπίτι

Που γύρω από τη γη όλο γύριζε
Και γύρω από τη θάλασσα
Και προσπαθούσε να ξεφύγει απ' το χειμώνα
Που το κυνηγούσε

Αλλά κι εμείς πάνω στο σιδηρόδρομο
Αρχίσαμε να τρέχουμε να τρέχουμε
Πίσω από το χειμώνα
Όσπου στο τέλος τον πατήσαμε
Κι έτσι το σπίτι πια σταμάτησε να τρέχει
Κι η άνοιξη που ήταν σταθμάρχης
Βγήκε και μας χαιρέτησε
Μας ευχαρίστησε
Και τότε τα λουλούδια όλης της γης
Βαλθήκανε να σπρώχνουν
Από παντού το σιδηρόδρομο
Κι εκείνος πια δεν ήθελε να προχωρήσει
Από το φόβο μήπως τα πατήσει
Κι έτσι κι εμείς
Γυρίσαμε πια πίσω με τα πόδια
Γύρω τριγύρω από τη γη
Γύρω τριγύρω από τη θάλασσα
Και γύρω από τον ήλιο
Το φεγγάρι και τ' αστέρια
Με τα πόδια
Και με τα πόδια και με τ' άλογα και μ' αυτοκίνητα
Και τέλος με ιστιοφόρα.

30) ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΞΕΝΙΤΙΑΣ- Θέλω να πα στην ξενιτιά

Θέλω να πα στην ξενιτιά να κάμω τριάντα ημέρες
και η ξενιτιά με γέλασε και κάνω τριάντα χρόνους.
Περικαλώ σε, ξενιτιά, αρρώστια μη μου δώσεις.
Η αρρώστια θέλει πάπλωμα, θέλει παχύ στρωσίδι,
θέλει μανούλας γόνατα, θέλ' αδερφής αγκάλες,
θέλει πρώτες ξαδέρφισσες να κάθονται κοντά σου,
θέλει και σπίτι να είν' πλατύ, να στρώνει, να ξιστρώνει.
Όσο 'χει ο ξένος την υγεία, ούλοι τον αγαπάνε.
Μα 'ρθε καιρός κι αρρώστησε βαριά για να πεθάνει·
κι ο ξένος αναστέναξε και η γης αναταράχτη:
— Να είχα νερ' απ' τον τόπο μου και μήλ' απ' τη μηλιά μου,
σταφύλι ροδοστάφυλο απ' την κληματαριά μου.

31) ΜΠΕΡΤΟΛΤ ΜΠΡΕΧΤ - Για τον όρο «μετανάστες»

Λαθεμένο μου φαινόταν πάντα τ' όνομα που μας δίνουν:
«Μετανάστες».
Θα πει, κείνοι που αφήσαν την πατρίδα τους. Εμείς, ωστόσο,
δε φύγαμε γιατί το θέλαμε,
λεύτερα να διαλέξουμε μια άλλη γη. Ούτε
και σε μια άλλη χώρα μπήκαμε
να μείνουμε για πάντα εκεί, αν γινόταν.
Εμείς φύγαμε στα κρυφά. Μας κυνηγήσαν, μας προγράψανε.
Κι η χώρα που μας δέχτηκε, σπίτι δε θα 'ναι, μα εξορία.
Έτσι, απομένουμε δω πέρα, ασύχαστοι, όσο μπορούμε πιο
κοντά
στα σύνορα,
προσμένοντας του γυρισμού τη μέρα, караδοκώντας το
παραμικρό
σημάδι αλλαγής στην άλληνη όχθη, πνίγοντας μ' ερωτήσεις
κάθε νεοφερμένο, χωρίς τίποτα να ξεχνάμε, τίποτα
ν' απαρνιόμαστε,
χωρίς να συχωράμε τίποτ' απ' όσα έγιναν, τίποτα δε συχωράμε.
Α, δε μας ξεγελάει τούτη η τριγύρω σιωπή! Ακούμε ίσαμ' εδώ
τα ουρλιαχτά που αντιλαλούν απ' τα στρατόπεδά τους. Εμείς
οι ίδιοι
μοιάζουμε των εγκλημάτων τους απόηχος, που κατάφερε
τα σύνορα να δρασκελίσει. Ο καθένας μας,
περπατώντας μες στο πλήθος με παπούτσια ξεσκισμένα,
μαρτυράει την ντροπή που τη χώρα μας μολεύει.
Όμως κανένας μας

δε θα μείνει εδώ. Η τελευταία λέξη
δεν ειπώθηκε ακόμα.

32) ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Γλυκό του κουταλιού

Να ιδώ ποιος είμαι ζύγωσα και πούθε
το χώμα μου κρατά. Μπήκα και στάθηκα
στο σπίτι τ' αλμυρό, σιμά σε λάκκο.

Μια μαντιλοδεμένη μου 'φερε νερό,
μου πρόσφερε γλυκό· ευχαριστώ την.

Έκοψε και καρπούς από τον Κήπο
του ποθητού σπιτιού μου, φρούτα λαμπερά
ό,τι λογής, διάχυτα με χείλη
πραγματικά και μέλη εμποτισμένα
στην καλοσύνη της χαράς αντιδωρήματα.

Της είπα ευχαριστώ, αναθάρρησα και ζήτησα
το σπίτι μου να ιδώ, αν επιτρέπεται.

«Και βέβαια επιτρέπεται», μου λέει·
«μπορείς να 'ρθεις και στην κρεβατοκάμαρα».
Μπαίνω, θωρώ τη μάνα μου στον τοίχο
να με κοιτάει από 'να κάδρο. Αφήνω
την εντροπή και γύριψα να πάρω
τη μάνα μου ο δόλιος απ' την Τροία.*

«Πάρτηνε», λέει αυτή σαν καλογέλαστη,
«τι να την κάνω τώρα πια που ξέρω;

Να πούμε την αλήθεια, τη νομίσαμε
ηθοποιό με κείνη την κοτσίδα
και τα λουλούδια γύρω της και με τη χάρη
που την ομπρέλα της κρατεί».

Άξιζε βέβαια να προσθέσει και το χέρι
που γαντοφορεμένο, ραδινό*
σε καναπέ ακουμπούσε· αλλά τι περιμένεις;

Σάμπως γνωρίζει πόσοι αιώνες κύλησαν
ίσαμε που να φτάσουμε στη σύνταξη
γλυκό του κουταλιού; μεγάλο θέμα.

Πάλι καλά που μ' άφησε και μπήκα
στο σπίτι μου το πατρικό η γυναίκα.
Μη συνεχίσουμε άλλο και αγριέψει.
Το μόνο που εύχομαι: από καιρού εις καιρό
να 'χω την άδειά της να ξανάβλεπα
την όψη τη γλυκιά του ποθητού μου.

33) ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ Ιστορία του λαβύρινθου

Απ' όταν ο Θησέας σκότωσε τον Μινώταυρο*
ο λαβύρινθος εγκαταλείφθηκε, απολύθηκαν οι φύλακες
με τον καιρό γκρεμίστηκε η οροφή του
βγήκαν στο φως οι τρομεροί διάδρομοι
οι αίθουσες για τα βασανιστήρια, την ανθρωποφαγία
οι στοές με τις κρυμμένες εφευρέσεις
τους καταχωνιασμένους θησαυρούς
πέσανε οι τοίχοι, μείναν μόνο τα χνάρια*
από περίπλοκα χαράγματα πάνω στη γη.
Όμως προσομοιώσεις λαβυρίνθων, σκοτεινές κατασκευές
δεν έπαψαν να χτίζονται με νέα υλικά
με καινούρια τέρατα, θύματα, ήρωες, ηγεμόνες,
φτιάχνονται προπαντός λαβύρινθοι με λέξεις
κάθε χρονιά μπαίνουν μέσα τους νέες φουρνιές
αγόρια και κορίτσια, με φόβο μαζί και αψηφισιά
για τις παγίδες, τις καταπακτές, τ' αδιέξοδα
φιλοδοξώντας να ξαναπλάσουν και να παίξουν
το παλιό δράμα προσαρμοσμένο στα νέα δεδομένα
δίνοντας στους κύριους ρόλους τα ίδια ονόματα
Μίνωας, Πασιφάη, Μινώταυρος, Αριάδνη,*
Δαίδαλος,* Ίκαρος,* Θησέας.

34) Στον ουρανό τού τίποτα με ελάχιστα Κατερίνα Αγγελάκη - Ρουκ

Από την κλειδαρότρυπα κρυφοκοιτάω τη ζωή
την κατασκοπεύω μήπως καταλάβω
πώς κερδίζει πάντα αυτή
ενώ χάνουμε εμείς.
Πώς οι αξίες γεννιούνται
κι επιβάλλονται πάνω σ' αυτό που πρώτο λιώνει:
το σώμα.
Πεθαίνω μες στο νου μου χωρίς ίχνος αρρώστιας
ζω χωρίς να χρειάζομαι ενθάρρυνση καμιά
ανασαίνω κι ας είμαι
σε κοντινή μακρινή απόσταση
απ' ό,τι ζεστό αγγίζεται, φλογίζει...
Αναρωτιέμαι τι άλλους συνδυασμούς
θα εφεύρει η ζωή
ανάμεσα στο τραύμα της οριστικής εξαφάνισης
και το θαύμα της καθημερινής αθανασίας.
Χρωστάω τη σοφία μου στο φόβο·
πέταλα, αναστεναγμούς, αποχρώσεις
τα πετάω.
Χώμα, αέρα, ρίζες κρατάω·
να φεύγουν τα περιττά λέω
να μπω στον ουρανό τού τίποτα
με ελάχιστα.

35) Μοναξιά Κατερίνα Αγγελάκη – Ρουκ

*Αν ενώσεις το βροχόνερο με το δάκρυ σου
το γέλιο σου με τον ήλιο
το σίφουνα, τον αγέρα με την ξεσηκωμένη αγανάκτησή σου.*

*Αν κλάψεις για τα παιδάκια με τις ρόδινες ανταύγειες
του δειλινού στο πρόσωπο, που πλαγιάζουν
με τα χεριά αδειανά, με τα πόδια γυμνά
θα βρεις τη μοναξιά σου.*

*Αν φωνάξεις την αγάπη σου
θα 'ρθει πίσω άδεια, κούφια, η ίδια σου η φωνή
γιατί δεν είχε το κουράγιο να περάσει όλες
τις σφαλισμένες πόρτες, όλα τα κουρασμένα βήματα
όλους τους λασπωμένους δρόμους.*

*Θα γυρίσει πίσω η φωνή που την έστειλες τρεμάμενη
λαχταριστή, με άλλα λόγια που δεν την είχες προστάξει εσύ
τα λόγια της μοναξιάς σου.*

36) Τα Γράμματα Κατερίνα Αγγελάκη – Ρουκ

Θυμάμαι είχα δει ένα όνειρο
για τα γράμματα και πού να τα βρω...
Το Άλφα θα το 'βρισκα σε άγριο τοπίο
φτερό ανάσα άσπρου πουλιού σ' αγκάθι σκαλωμένο.
Το Βήτα στα βότανα. Έψαχνα για φάρμακο
ν' αλαφρώσει το βάρος του ήλιου που πέφτει
ν' αντέξω την τέφρα της νύχτας
κάθε φορά η τελευταία νύχτα.
Το Γάμμα στα γλυκά της μάνας μου.
Γιόρταζε εκείνη τη γέννηση μου πιο πολύ από μένα
σαν πλησίαζα λουσμένη, καθαρή
να της υποσχεθώ πως ζούσα, παρ' όλα αυτά
ζούσα και σιγομουρμούριζα τραγούδια
με την παράφωνη ύπαρξή μου, παρ' όλα αυτά.
Κι ήταν κι εκείνο το Έψιλον
έβλεπα στον ύπνο μου ότι καμιά του λέξη
δεν καταλάβαινα, ούτε αυτόν τον έρωτα.
Κι έψαχνα σε βουνά λεξικά
και μόνο Ενοχή έβρισκα
που δεν ήτανε σβησμένη.

Θα 'γραφα ένα μεγάλο γράμμα στα γράμματα.
Θα τους έλεγα πως δεν φταίνε αυτά
όταν λαθεύω, όταν ανορθόγραφα εξομολογούμαι
όταν παρερμηνεύω τις καλοσύνες της ημέρας
όταν πέφτω σε παράπτωμα
λέω παράπτωμα και εννοώ

για το θάνατο να ζητώ εξηγήσεις.
Αγαπημένα μου γράμματα θ' άρχιζα
χαϊδεμένα μου φωνήεντα, ανθεκτικά σύμφωνα
πώς βγήκατε ξαφνικά σαν μυρμήγκια από τη γη
και μπήκατε σε μια σειρά, σ' ένα σκοπό
μαυριδερά με κόκκινες βούλες μουσικής.
Εσείς ίσως ξέρετε
γιατί εγώ δεν ξέρω πώς πλάστηκα
από πού έρχονται εκείνα τα δάκρυα
που εσείς με τόση φυσικότητα περιγράφετε
τι είναι αυτό που νοσταλγώ σαν να το γνώρισα
ξέχασα σα να το 'χα ζήσει
το περιμένω σαν να μου το υποσχέθηκαν
το φοβάμαι σα να με φοβέρισαν
και μοιάζει με νερό
ανατριχιάζει όμως συνάμα, τρέμει
γιατί μόνο αυτό ξέρει
με μια κίνηση να κρύβει και ν' αποκαλύπτει
το τίποτα.

37) ΗΤΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙ - ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Ήταν άνθρωποι
Πολλοί πολλοί άνθρωποι
Αγκαλιασμένοι
Με τα δάχτυλα σφιχτά
(Σα χειροπέδες)
Κι όταν σκοτείνιασε
Ύστερα μείναν λίγοι άνθρωποι
Κι ύστερα ακόμα πιο λίγοι
Όσο σβήναν τα φώτα ένα ένα
Όσο βούλιαζε η νύχτα
Κι ύστερα ακόμα πιο λίγοι
Κι οι άλλοι πουλούσαν τα μάτια τους
Κι οι άλλοι τούς κλέβαν τα δόντια τους
Κι αυτοί κλειδώναν τα μάτια τους
Κι αυτοί καρφώναν τα δόντια τους
Γυρίζοντας στον τοίχο τους καθρέφτες(Όλο και λίγοι πιο λίγοι)
Όσπου σε μια στιγμή
Άνοιξε κάποιος το μαχαίρι
Κι έσκισε το πουκάμισό του
Κι είδανε τ' όνομά του γραμμένο στο στήθος
Πάνω ακριβώς στο μέρος της καρδιάς.
(Σ' αυτούς που λέω τώρα αυτά τα λόγια).

38) ΕΚΕΙ - ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Εκεί θα τα βρεις.
Κάποιο κλειδί
Που θα πάρεις
Μονάχα εσύ που θα πάρεις
Και θα σπρώξεις την πόρτα
Θ' ανοίξεις το δωμάτιο
Θ' ανοίξεις τα παράθυρα στο φως
Ζαλισμένα τα ποντίκια θα κρυφτούν
Οι καθρέφτες θα λάμψουν
Οι γλόμποι θα ξυπνήσουν απ' τον άνεμο
Εκεί θα τα βρεις
Κάπου — απ' τις βαλίτσες και τα παλιοσίδερα
Απ' τα κομμένα καρφιά, δόντια σκισμένα,
Καρφίτσες στα μαξιλάρια, τρύπιες κορνίζες,
Μισοκαμένα ξύλα, τιμόνια καραβιών.
Θα μείνεις λίγο μέσα στο φως
Ύστερα θα σφαλίσεις τα παράθυρα
Προσεχτικά τις κουρτίνες
Ξεθαρρεμένα τα ποντίκια θα σε γλείφουν
Θα σκοτεινιάσουν οι καθρέφτεςΘ' ακινητήσουν οι γλόμποι
Κι εσύ θα πάρεις το κλειδί
Και με κινήσεις βέβαιες χωρίς τύψεις
Θ' αφήσεις να κυλήσει στον υπόνομο
Βαθιά βαθιά μες στα πυκνά νερά.
Τότε θα ξέρεις.

39) Το γιασεμί – Γιώργος Σεφέρης

Είτε βραδιάζει

είτε φέγγει

μένει λευκό

το γιασεμί.

40) Νίκου Εγγονόπουλου, «Το γλωσσάριο των ανθέων»

την ποίησιν ή την δόξα;

την ποίηση

το βαλάντιο ή την ζωή;

τη ζωή

Χριστόν ή Βαραββάν;

Χριστόν

την Γαλάτειαν ή μιαν καλύβην;

την Γαλάτεια

την Τέχνη ή τον θάνατο;

την Τέχνη

τον πόλεμο ή την ειρήνη;

την ειρήνη

την Ηρώ ή τον Λέανδρο;

την Ηρώ

την σάρκα ή τα οστά;

την σάρκα

τη γυναίκα ή τον άνδρα;

τη γυναίκα

το σχέδιον ή το χρώμα;

το χρώμα

την αγάπη ή την αδιαφορία;

την αγάπη

το μίσος ή την αδιαφορία;

το μίσος

τον πόλεμο ή την ειρήνη;

τον πόλεμο

νυν ή αεί;

αεί

αυτόν ή άλλον;

αυτόν

εσένα ή άλλον;

εσένα

το άλφα ή το ω μέγα;

το άλφα

την εκκίνηση ή την άφιξη;

την εκκίνηση

την χαράν ή την λύπην;

την χαρά

την λύπην ή την ανίαν;

την λύπη

τον άνθρωπο ή τον πόθο;

τον πόθο

τον πόλεμο ή την ειρήνη;

την ειρήνη

ν' αγαπιέσαι ή ν' αγαπάς;
ν' αγαπώ

41)Σα δάσος από όνειρα – Ντίνος Χριστιανόπουλος

....σα δάσος από όνειρα η μοναξία μου
και συ περιπλανιέσαι στα δέντρα μου

...μήτε τα πουλιά μου σε ξεμυάλισαν
μήτε το θρόισμα των φύλλων μου σε συγκινεί

.....τσαλαπατάς τα λουλούδια μου
και κοιτάς να φύγεις

...τι καλά να 'ταν αδιάβατες οι λόχμες μου
τι καλά να χανόσουν στο δάσος μου

42) Βράδυ – Κώστας Καρυωτάκης

Τα παιδάκια που παίζουν στ' ανοιξιάτικο δείλι
μια ιαχή μακρυσμένη –
τ' αεράκι που λόγια με των ρόδων τα χείλη
ψιθυρίζει και μένει,

τ' ανοιχτά παραθύρια που ανασαίνουν την ώρα,
η αδειανή κάμαρά μου,
ένα τραίνο που θα 'ρχεται από μια άγνωστη χώρα,
τα χαμένα όνειρά μου,

οι καμπάνες που σβήνουν, και το βράδυ που πέφτει
ολοένα στην πόλη,
στων ανθρώπων την όψη, στ' ουρανού τον καθρέφτη,
στη ζωή μου τώρα όλη...